

درس یازدهم انفاق «پیام آسمان نهم»

سوالات چهارگزینه ای

- ۱- انفاق به چند نوع تقسیم می شود؟
الف) واجب و مستحب   ب) زکات و خمس   ج) قرض الحسنه و وقف   د) زکات و وقف
- ۲- کدام گزینه از شرایط پرداخت زکات فطریه نیست؟
الف) بلوغ   ب) عقل   ج) فقیر بودن   د) فقیر نبودن
- ۳- پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله درباره ارزش قرض دادن فرمودند: « هر مسلمانی که به برادر مسلمان خود قرض بدهد و اگر برای دریافت آن مدارا به خرج بدهد از ..... »
الف) خدا هم وزن کوه احد به او حسنات می دهد.   ب) بهشت بر او واجب می شود.
ج) از پل صراط سریع عبور خواهد کرد.   د) خداوند به او پاداش می دهد.

سوالات صحیح و غلط

- ۱- پرداخت زکات فقط موجب مصونیت مال از نابودی است.   ص   غ
- ۲- به زیور آلات مصرفی خانم ها خمس تعلق می گیرد.   ص   غ
- ۳- انفاق یعنی تمام اموال خود را در راه خدا دهیم.   ص   غ
- ۴- معیار زمانی پرداخت خمس ، سال شمسی است.   ص   غ
- ۵- علاوه بر گندم، جو و خرما، به برنج نیز زکات تعلق می گیرد.   ص   غ
- از نظر معصومین علیهم السلام قرض گرفتن در حالت بی نیازی و غیر ضروری نهی شده است.   ص   غ

سوالات کامل کردنی (تکمیلی)

- ۱- حکمت انفاق ..... میان فقر است.
- ۲- برای صدقه دادن ده ثواب و برای قرض دادن ..... ثواب قرار داده شده است.
- ۳- رابطه میان مسلمانان رابطه میان ..... است؟
- ۴- زکات فطریه زیر مجموعه ..... است؟
- ۵- هر مسلمانی که از طریق کار درآمدی کسب کند ، پس از صرف هزینه های سالانه زندگی خود و خانواده باید آنچه را که باقی مانده است به عنوان ..... بپردازد؟
- ۶- قرض دادن نوعی ..... و مستحب است؟
- ۷- در طول تاریخ ..... از جایگاه ویژه ای در میان مسلمانان برخوردار است؟
- ۸- نوعی از انفاق ..... است به برخی از دارایی ها مانند شتر تعلق می گیرد.
- ۹- خداوند حکمت انفاق را ..... میان فقرا بیان کرده است.
- ۱۰- زکات فطره، زیر مجموعه ..... است.

سوالات تشریحی

- ۱- به چه دارایی هایی زکات تعلق می گیرد؟
- ۲- چرا انفاق مال در قالب قرض، فعالیت و کسب و کار را به دنبال دارد؟
- ۳- وقف را تعریف کنید.
- ۴- چهار مورد از امور مصرفی وقف را نام ببرید.

۵- خداوند راهی برای نجات مردم از فقر داشته است آن راه چیست؟

۶- یکی از وظایف برادران دینی در برابر یکدیگر چیست؟

۷- انفاق چیست؟

۸- خداوند بزرگ چه چیزی را نشانه مومن بودن می داند؟

۹- خداوند بزرگ حکمت انفاق را چگونه بیان کرده است؟

۱۰- در چه صورت ثروت به دست نیازمندان نیز می رسد؟

۱۱- زمانی که ثروت به دست نیازمندان برسد چه اتفاقی می افتد؟

۱۲- انفاق بر چند نوع است؟

۱۳- انفاق های واجب را نام ببرید؟

۱۴- انفاق های مستحب را نام ببرید؟

۱۵- زکات در اصل به چه معناست؟

۱۶- پرداخت زکات موجب چه چیزی می شود؟

۱۷- اگر زکات اموال داده نشود چه اتفاقی می افتد؟

۱۸- اگر کسی هنگام غروب شب عید فطر بالغ و عاقل و هوشیار باشد و فقیر هم نباشد باید چه کاری انجام دهد؟

۱۹- یکی از راههای تامین نیاز های جامعه چیست؟

۲۰- خمس به چه کسانی پرداخت می شود؟

۲۱- معمولا وقف در چه اموری صورت می گیرد؟

۲۲- با توجه به کلمات قرآنی زیر ، آیه را کامل کرده و بنویسید موضوع آیه در مورد کدام یک از برنامه های دین اسلام است؟

« آمَوالَهُمْ ، عَلَانِيَةً ، النَّهَارِ ، خَوْفٍ »

« الَّذِينَ يُنْفِقُونَ ..... بِاللَّيْلِ وَاللَّيْلِ ..... سِرًّا وَ ..... فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا ..... عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ . »

موضوع آیه : .....

۲۳- حکمت انفاق چیست؟

۲۴- رایج شدن وقف در جامعه اسلامی چه فوایدی دارد؟

۲۵- فاطمه می خواهد بداند در چه صورت به زیور آلات او خمس تعلق می گیرد . لطفاً او را راهنمایی کنید.

۲۶- اصطلاحات زیر را تعریف کنید.

الف) زکات فطره :

ب) قرض :

۲۷- با توجه به آیه ی « الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ ..... فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ » دو نتیجه انفاق را برای شخص انفاق کننده بنویسید.

۲۸- قرض الحسنه چه نوع انفاقی است و سال مالی مربوط به کدام نوع انفاق می باشد؟

۲۹- دو مورد از تفاوت های قرض الحسنه با صدقه را بیان کنید.

۳۰- با تفکر در آیه « إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَ مَا يَخْفَى » توضیح دهید آیا پاداش انفاق های پنهانی شما نزد خدا محفوظ است؟

پاسخ خودت را امتحان کن و فعالیت ها

۱- انفاق را تعریف کنید و سه مورد از فواید آن را نام ببرید.

به بخشش ، قسمتی از اموال به نیازمندان انفاق گفته می شود.

۱- ثروت به دست نیازمندان نیز می رسد و فاصله طبقاتی میان ثروتمند و فقیر کمتر می شود.

۲- بخش زیادی از گناهان و جرم های ناشی از فقر ریشه کن می شود.

۳- مردم نسبت به یکدیگر مهربانتر می شوند و احساس مسئولیت بیشتری می کنند.

۴- آرامش و امنیت در جامعه حاکم می شود.

۲- یک انفاق واجب و یک انفاق مستحب را نام ببرید و هریک را به صورت مختصر توضیح دهید.

انفاق واجب مانند: زکات که در اصل به معنای پاک شدن از دلبستگی ها و آلودگی هاست و به برخی از دارایی های انسان ها

مانند غلات ، دام یا سکه ها تعلق می گیرد.

انفاق مستحب مانند: وقف که انسان در راه جلب رضایت خداوند ، مالکیت بخشی از اموال و دارایی هایش را از اختیار خود خارج

می کند و استفاده از آن یا درآمد آن را در اختیار دیگران (عموم مردم ، فقرا ، ایتام و ...) قرار می دهد.

۳- زکات به چه چیزهایی تعلق می گیرد ؟ آنها را نام ببرید.

غلات : گندم ، جو ، خرما و کشمش - دام ها : شتر ، گاو و گوسفند - سکه ها : طلا و نقره.

۴- خمس به چه کسی پرداخت می شود و در چه راههایی هزینه می شود؟

به حاکم اسلامی یا مرجع تقلید پرداخت می شود.

تا آنها را در راه هایی که قرآن کریم رسول اکرم و ائمه اطهار علیهم السلام مشخص کرده اند صرف کنند. مانند : آشنا کردن مردم با

معرف دینی ، دفاع از کشورهای اسلامی ، تربیت دانشمندان علوم دینی ، تالیف و توزیع کتابهای دینی و ...

فعالیت کلاسی

به نظر شما علت این اختلاف چیست؟ چرا این وضع در جهان به وجود آمده است؟

جمع شدن ثروتهای جهان در دست عده ای کم - بی عدالتی و نقض های موجود در قوانین اقتصادی

فعالیت کلاسی

در روایت هایی که زمان ظهور امام زمان علیه السلام را وصف کرده اند ، آمده است :

در آن دوران ، عقل انسان ها به نهایت رشد و کمال خود می رسد و از سوی دیگر در جامعه هیچ فقری پیدا

نمی شود.

به نظر شما میان این دو (پیدا نشدن فقیر در جامعه و کامل شدن عقل) چه ارتباطی است؟

با کامل شدن عقل ، انسانها درک درستی از روابط انسانی پیدا کرده و از هیچ کمکی به یکدیگر دریغ نمی کنند.

به آمار تقریبی تولید سالانه چهار محصول مهم کشاورزی در ایران ، توجه کنید:
۱- سیزده میلیارد کیلوگرم گندم ،   ۲- سه میلیارد کیلوگرم جو ،
۳- یک میلیارد کیلوگرم خرما ، و   ۴- سیصد میلیون کیلوگرم کشمش.

به نظر شما اگر فقط زکات این محصولات (که تقریباً حدود هزار میلیارد تومان است) پرداخت شود ، چه تغییرات مثبتی در جامعه ایجاد می شود؟
فاصله طبقاتی بین فقیر و ثروتمند کم می شود.

منابع : کتاب درسی ، کتاب معلم
نویسنده و گردآوری : محمد پورگلوی